

**ПОСИЛЕННЯ
КОНСОЛІДАЦІЇ
СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ
НА ШЛЯХУ ВСТУПУ
УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ
МОЛДОВА ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 жовтня 2024 року

УДК 316+339.94
ББК 60.5+66.4

Соціологічна асоціація України
Південноукраїнське відділення САУ
Державний вищий навчальний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.
Д. Ушинського»
Кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет психології, політології та соціології
Universitatea de Stat din Moldova
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice
Centrul Sociologie și Psihologie Socială al ICJPS
Asociația Sociologilor și Demografilor din Republica Moldova

**«ПОСИЛЕННЯ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ НА ШЛЯХУ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ»**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 жовтня 2024 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

*ПОСИЛЕННЯ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ НА ШЛЯХУ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ:*
МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Рецензенти:

Інна ГОЛУБОВИЧ, докторка філософських наук, професорка, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Лілія ЯКОВЛЕВА, доктор політичних наук, професор, професор кафедри соціології Національного університету «Одеська Юридична Академія».

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Протокол № 5 від 28.11.2024 р

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Олена ЛІСЕЄНКО**, д. соц. н., професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Члени редколегії:

МОКАНУ Віктор, д. соц. н., директор Центру соціології та соціальної психології Інституту правових, політичних та соціологічних досліджень Державного університету Молдови, керівник Асоціації соціологів і демографів Республіки Молдова, Республіка Молдова

БОРІНШТЕЙН Євген, д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

ПЕТІНОВА Оксана, д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

АТАМАНЮК Зоя, д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Посилення консолідації суспільства та ролі людського капіталу на шляху вступу України та Республіки Молдова до Європейського Союзу : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Кишинев- м. Одеса, 17-18 жовтня 2024 року) / за ред. д. с. н., проф. Лісеєнко О. В. – 138 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

© Південноукраїнське відділення Соціологічної асоціації України, 2024

© Асоціація соціологів та демографів Республіки Молдова, 2024

ПРИХОДЬКО Олена	ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ГАРАНТ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	83
КАРИТКА Валерій	МОЛОДІЖНЕ ДОЗВІЛЛЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ДОСВІД УКРАЇНИ	85
ТЕЛЕЛИМ Ірина	МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНСТИТУТІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА І БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ У ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	87
БОДЕЛАН Марина	ВПЛИВ ПРОКРАСТИНАЦІЇ НА ПСИХОЛОГІЧНУ БЕЗПЕКУ ОСОБИСТОСТІ	91
КАРАНФІЛОВА Олена, БОНДАР Дар'я	ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА БЕЗПЕКУ ЛЮДИНИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ	92
КАРАНФІЛОВА Олена, ЧИСТОЄВА Єлизавета	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК ГОЛОВНИЙ ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ	95
КАРАНФІЛОВА Олена, ЗЕЛЕНСЬКА Вероніка	ШЛЯХ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО СУСПІЛЬСТВА З ТОЧКИ ЗОРУ СУЧАСНОГО ГУМАНІТЕТУ	98
ЛИСЯК Анастасія	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ : ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ВІД ДІЙ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ТА МАНІПУЛЮВАННЯ ГРОМАДСЬКОЮ ДУМКОЮ	100
ГРУША Анастасія	МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ.....	103
ДІДЕНКО Вікторія	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ: ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ВІД СОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ І ЗАГРОЗ БЕЗПЕЦІ	106
ПАДУН Софія	СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА В ПИТАННЯХ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ РОЗВИТКУ КРАЇНИ	109
БІЛОРОВСЬКА Альона	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК ПРІОРИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ	112
КВАШУК Ольга	БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ В РЕФОРМІ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ДОБРОЧЕСНОСТІ	114

обов'язками, це може призвести до невмотивованого занепокоєння, яке накопичується і перетворюється на хронічний стан стресу. Таким чином, прокрастинація ігнорує потребу в безпеці та комфорту, натомість посилюючи відчуття загрози. Емоційна безпека, інша важлива складова безпеки особистості, також безпосередньо пов'язана з прокрастинацією. Відсутність змоги виконати заплановані завдання може призвести до почуття провини, сорому чи втрати контролю. Ці емоції стають подальшими тригерами для прокрастинації, створюючи замкнене коло. Людина, яка відчуває емоційну незахищеність через невиконані завдання, може ще більше занурюватися в прокрастинацію, втікаючи в альтернативні види діяльності або розваги, які не є конструктивними.

Соціальний аспект безпеки також не можна ігнорувати. Прокрастинація може заважати людським стосункам, адже несвоєчасне виконання завдань чи відкладання важливих справ може викликати розчарування в колег, друзів чи родичів. Це, в свою чергу, ставить під загрозу соціальну безпеку особистості, адже не реалізовані зобов'язання можуть призвести до конфліктів і порушення соціальної гармонії. Тому, соціальна підтримка є важливим компонентом відчуття безпеки, і прокрастинація може вплинути на здатність індивіда підтримувати здорові стосунки. Існує також можливість того, що прокрастинація може позитивно впливати на безпеку особистості в певних обставинах. Наприклад, у ситуаціях, коли особа відчуває потребу в паузі або переосмисленні своїх цілей, тимчасове відкладання деяких завдань може допомогти уникнути емоційного виснаження.

Отже, контекст прокрастинації та його вплив на безпеку особистості є складним і багатогранним. Хоча прокрастинація і може здаватися безневинною, її глибокий вплив на безпеку особистості не слід недооцінювати. Стрес, тривога, емоційна незахищеність та соціальні проблеми, що виникають внаслідок затримок у виконанні завдань, можуть стати серйозними загрозами для загального благополуччя особи. Важливо вміти розпізнавати й управляти прокрастинацією, аби забезпечити емоційну та соціальну безпеку. Тому усвідомлення цього зв'язку може стати першим кроком до вирішення проблеми та покращення психологічного стану людини.

Олена КАРАНФІЛОВА,

*кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії
політології, психології та права,*

Одеська Державна Академія Будівництва та Архітектури

Дар'я БОНДАР,

*студентка групи А-272, Одеська Державна
Академія Будівництва та Архітектури*

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА БЕЗПЕКУ ЛЮДИНИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ

Штучний інтелект (artificial intelligence, AI) — це метод змусити комп'ютер чи програмне забезпечення «думати» як людський мозок. Це досягається шляхом вивчення закономірностей роботи людського мозку та аналізу когнітивних процесів [3]. Результатом цих досліджень є розробка інтелектуального програмного забезпечення та систем.

Штучний інтелект (ШІ) доволі швидко інтегрувався у наше сучасне життя і активно використовується в програмах, якими ми користуємося щоденно. Завдяки цьому ми навчилися економити наш час, передаючи виконання звичайних, а іноді і складних специфічних завдань автоматизованим процесам та алгоритмам. Стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту має здебільшого позитивний вплив, однак і передбачає низку небезпек і загроз.

Розглянемо нові можливості штучного інтелекту в забезпеченні безпеки.

1) Покращення систем безпеки: штучний інтелект здатний аналізувати величезні обсяги даних у режимі реального часу, виявляючи аномалії та потенційні загрози, які можуть бути непомітними для людини. Це дозволяє впроваджувати більш ефективні системи безпеки на підприємствах, в містах та інших місцях.

2) Автоматизація рутинних завдань: штучний інтелект може виконувати рутинні та небезпечні завдання, звільняючи людей для більш творчої та інтелектуальної роботи. Це особливо актуально для таких галузей, як промисловість, будівництво та оборонна промисловість.

3) Персоналізація безпеки: штучний інтелект дозволяє створювати персоналізовані профілі безпеки для кожної людини, враховуючи її індивідуальні характеристики та поведінку. Це дозволяє розробляти більш ефективні заходи безпеки для кожної конкретної особи.

4) Розвиток нових технологій безпеки: штучний інтелект є рушійною силою розвитку таких технологій, як розпізнавання облич, біометрична ідентифікація, системи кібербезпеки та автономні транспортні засоби.

В даний час світ стрімко модифікується під впливом сучасних інформаційних технологій, які зближують людей. Інформація стає найважливішим стратегічним ресурсом для кожної держави, впливає на національну безпеку та перспективи формування демократичних суспільств.

Важливою невід'ємною складовою національної безпеки є інформаційна безпека держави, на яку впливають внутрішні та зовнішні чинники, зокрема, загальний рівень економічного, соціального й інформаційного розвитку країни та політична ситуація в країні та в цілому в світі [2]. Зацікавленість у розвитку цього сектору виявляють не лише бізнес-структури, які активно впроваджують

інновації в цій сфері, а й державні органи, для яких найважливішим є питання національної безпеки.

Сьогодні використання штучного інтелекту в інформаційній безпеці набуває все більшого поширення. Існують глобальні компанії, які аналізують великі обсяги інформації в мережі, щоб запропонувати нові загрози або передбачити атаки нульового дня, наприклад. Ці компанії мають системи, які збирають масиви даних, аналізують їх за допомогою методів штучного інтелекту, виявляють закономірності, кластеризують дані та прогнозують загрози. Без таких технологій обробити такі великі обсяги інформації було б майже неможливо. Тут широко застосовуються нейронні мережі та кластеризація.

Штучний інтелект також активно використовується для відстеження загроз і застосовується для прогнозування загроз інформаційній безпеці на основі інформації, зібраної з відкритих і закритих джерел. Таким чином, за останні два десятиліття масштаб і сфера завдань і застосувань штучного інтелекту в галузі інформаційної безпеки значно зросли. Штучний інтелект є ефективним помічником для захисту від кіберзагроз [1].

Потенційні загрози, пов'язані зі штучним інтелектом.

1) Зловживання штучним інтелектом: штучний інтелект може бути використаний для створення автономної зброї, поширення дезінформації, кібератак та інших злочинних дій.

2) Втрата робочих місць: Автоматизація багатьох процесів за допомогою штучного інтелекту може призвести до масової втрати робочих місць.

3) Упередженість алгоритмів: штучний інтелект -системи навчаються на даних, які можуть містити упередження. Це може призвести до дискримінації певних груп населення.

4) Залежність від технологій: Чим більше ми покладаємося на штучний інтелект, тим вразливішими ми стаємо до збоїв в його роботі.

Шляхи вирішення проблем.

1) Розробка етичних норм: Створення міжнародних стандартів для розвитку і використання штучний інтелект.

2) Регулювання розвитку штучного інтелекту: Розробка законодавства, що регулює використання штучного інтелекту.

3) Просвіта суспільства: Поширення знань про штучний інтелект та його можливості серед широких верств населення.

4) Співпраця між державами: Створення міжнародних організацій для координації зусиль у сфері розвитку і регулювання штучного інтелекту.

5) Розвиток технологій безпеки: Створення технологій для захисту від загроз, пов'язаних зі штучним інтелектом.

Висновки. Штучний інтелект – це потужний інструмент, який може як покращити наше життя, так і створити нові загрози. Для того, щоб максимізувати переваги ШІ і мінімізувати ризики, необхідно відповідально

підходити до його розвитку та використання. Важливо створити ефективні системи регулювання, забезпечити прозорість алгоритмів і вести постійний діалог між експертами, політиками та громадськістю.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Виловатих А. В. На шляху до теорії глобальної безпеки за умов становлення цифрової епохи. Вільна думка. 2020. №4. С. 188–193. URL : <http://surl.li/aikch>
2. Ніщименко О. А. Інформаційна безпека України на сучасному етапі розвитку держави і суспільства. Наше право. 2016. № 1. С. 17–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2016_1_6
3. Погореленко А. К. Штучний інтелект: сутність, аналіз застосування, перспективи розвитку. Науковий вісник Херсонського державного університету. Вип. 32. 2018. С. 22–27. URL: <http://surl.li/fqavy>

Олена КАРАНФІЛОВА,

*кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії
політології, психології та права,*

Одеська Державна Академія Будівництва та Архітектури

Єлизавета ЧИСТОЄВА,

*студентка групи А-271, Одеська Державна
Академія Будівництва та Архітектури*

БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК ГОЛОВНИЙ ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Безпека людини – це фундаментальна концепція, яка охоплює широкий спектр аспектів людського життя, від фізичної цілісності до соціальної та екологічної стабільності. У сучасному світі глобалізації, швидких технологічних змін і зростаючої взаємозалежності, безпека людини стає все більш складним завданням. В Україні, у зв'язку із військовою агресією РФ, поняття безпеки людини стало найбільш актуальним на сучасному етапі. Безпека людини і сталий розвиток тісно взаємопов'язані. Військові дії є серйозною загрозою для безпеки людини та запобігають досягненню цілей сталого розвитку. У цьому огляді розглядаються основні аспекти безпеки людини, від соціальних ризиків до їх впливу на сталий розвиток.

Актуальність даної теми обумовлена дуже серйозними ризиками, з якими зіштовхуються громадяни України в умовах війни. Розуміння цих ризиків та їх впливу на безпеку людини має важливе значення для розробки ефективних стратегій розвитку та добробуту суспільства в цілому. Протягом всього часу існування та розвитку людства питання безпеки перебували в центрі уваги. Будучи багатокомпонентним явищем безпека передбачає забезпечення життєво важливих інтересів людини, суспільства та